

Samrådsredogörelse

Detaljplan för del av fastigheten Färgfilmen 1 mm i stadsdelen Bandhagen, Dp 2012-06916

Innehåll

Sammanfattning	2
Bakgrund.....	3
Förslagets syfte och huvuddrag.....	3
Hur samrådet bedrivits.....	3
Ämnesvisa synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstaganden.....	3
Allmänt om samrådet och planprocessen.....	3
Allmänt om förslaget och utvecklingen	3
Arkitektur och gestaltning	5
Kulturmiljö	7
Landskapsbild/ stadsbild.....	7
Natur och rekreation	8
Olägenheter för grannar	9
Gator och trafik	9
Teknisk försörjning.....	11
Hälsa och säkerhet	13
Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande	14
Föreslagna förändringar.....	14
Inkomna synpunkter	15
Statliga och regionala myndigheter och förbund	15
Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar	17
Övriga remissinstanser	21
Sakägare enligt fastighetsförteckning	21

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Sammanfattning

Planen syftar till att möjliggöra uppförandet av 61 bostadsrätter/hyresrätter vid Trollesundsvägen, sydost om Bandhagens centrum. Planförslaget sändes ut på samråd 2015-06-01- 2015-07-13. Under samrådet har 29 yttranden inkommit. Flertalet remissinstanser tillstyrker planförslaget men framför synpunkter i sak, framför allt vad gäller gestaltning, angöring till bostäderna med biltrafik och dagvattenhanteringen. De flesta sakägare och övriga boende som framfört synpunkter önskar att fler träd sparas, bebyggelsen minskar i höjd och volym, anpassas till den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen och att lokaler etableras i bottenvåning.

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet kommer följande frågor att studeras vidare i det fortsatta planarbetet:

- Bebyggelsens skala, våningsantal och gestaltning i förhållande till befintlig bebyggelse.
- Dagvatten
- Angöring

Kontoret föreslår att förslaget ändras så att bebyggelsens mittparti sänks till fem våningar för att erhålla en jämn och harmonisk skala. Volymen delas upp så att de trappar ner och följer landskapet likt befintlig bebyggelse. Kulören blir mer variationsrik och dämpad för att på ett bättre sätt ansluta till befintlig bebyggelse. Byggnaden föreslås på sidan mot gården förses med burspråk likt de på befintlig bebyggelse. Entréerna accentueras och fasaden varieras med frontespiser. På detta sätt tas hänsyn till områdets kulturhistoriskt värdefulla bebyggelse och gatubilden.

Planbeskrivningen justeras för att tydligare beskriva dagvattenhantering och grönkompensation samt vad planen reglerar.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att ovanstående revideringar innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

Kontorets sammanfattande bedömning är att de inkomna synpunkterna kan hanteras i det fortsatta arbetet.

Bakgrund

Förslagets syfte och huvuddrag

Syftet med planen är att möjliggöra uppförande av 61 bostäder/hyresrätter vid Trollesundsvägen, sydost om Bandhagens centrum. Bostadshuset utgörs av ett lamellhus i vinkel och följer formen på tomten. Uteplatser och balkonger är vända mot gårdssidan. All parkering anläggs i ett underbyggt garage under huset med angöring från Björksundsslingan.

Hur samrådet bedrivits

Plansamråd för aktuell detaljplan pågick under perioden 2015-06-01- 2015-07-13. Information om samrådet skickades ut enligt sändlista till remissinstanser och berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen. Samrådsförslaget visades i Tekniska Nämndhuset, i Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning samt på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/detaljplaner. Annons om samråd och samrådsmöte publicerades i lokaltidningen Mitt i Söderort 2015-06-02. Samrådsmöte hölls 2015-06-03 i Tekniska Nämndhuset, Flemminggatan 4 där ca 20 personer närvarade.

Ämnesvisa synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstaganden

Nedan redovisas ämnesvis de synpunkter som inkom under samrådet. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje ämne.

Allmänt om samrådet och planprocessen

Några anser att man inte uppfyllt lagstiftarens och Boverkets avsikter och råd om samråd med berörda boende i området.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Enligt PBL ska kommunen i en underrättelse informera om sitt planförslag och låta det samrådas under en viss tid (samrådstid). Samrådstiden för detta detaljplaneförslag pågick under sex veckor, vilket är längre än vad som krävs i PBL. Samrådstiden förlängdes då samrådet till vissa delar inföll under semestertider.

Allmänt om förslaget och utvecklingen

Några anser att liggande planförslag strider mot översiktsplanens intentioner om att förvalta Stockholms kulturhistoriska värden, samt att det också strider mot Stockholms byggnadsordnings målsättning

och förhållningssätt till ABC-tunnelbanestäderna. Planförslaget är också bristfälligt när det gäller stadskvalitetsindex som syftar till att utjämna segregation och ojämlikhet gentemot intilliggande, mer välmående stadsdelar. Detta strider mot översiktsplanens vision.

Man anser också att planförslaget strider mot Stockholms miljöprogramms målsättning och råd, där man menar att parker och grönområden bidrar till att dämpa buller samt fungerar som ett filter för en del luftföroreningar. Detta väljer man att ta bort i planförslaget.

Den särskilt karaktärsskapande bebyggelsen, park- och grönområden måste bevaras och förnyas varsamt enligt Stadsbyggnadskontorets programförslag för Trollesundsvägen. Planförslaget strider mot detta.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Översiktsplanen utgår från Stockholms stadsutvecklingsstrategier som tillsammans skapar de en tätare och mer sammanhållen stad för hållbar tillväxt. Den centrala staden stärks och områden i ytterstaden utvecklas till lokala centra eller tyngdpunkter. Stadens delar kopplas samman genom ny sammanhängande bebyggelse och bättre infrastruktur med fokus på gång-, cykel- och kollektivtrafik. Stadsbebyggelsen ska utvecklas i hela staden för att möta lokala behov.

I översiktsplan för Stockholm anges området som tät stadsbebyggelse. Intilliggande stadsdel, Högdalen, är i översiktsplanen utsett som en av nio tyngdpunkter i staden. Dessa områden ska utredas för en mer omfattande förtätning. Det övergripande målet är att skapa mångsidiga och täta stadsmiljöer med en stor blandning av boende, parker, verksamheter och service.

Föreliggande detaljplan är i linje med översiktsplanens strategi om att främja en levande stadsmiljö i hela staden. Planerade bostadsprojekten kring Trollesundsvägen skapar en trygg och levande stadsmiljö i stadsdelen samtidigt som de möter det lokala behovet av bostäder. Översiktsplanen antyder att kompletteringsbebyggelse ska vara möjlig på många platser i Stockholm samtidigt som stadens skönhet och olika karaktärsdrag bevaras.

Planprogrammet har tagits fram för området kring Trollesundsvägen med intentionen att få till en bra helhet. Inom det aktuella området föreslås i programmet ett vinklat bostadshus i tre till sju våningar. Stadsbyggnadskontoret anser att man har tagit hänsyn till planprogrammets intentioner i planförslaget.

Enligt Stockholms byggnadsordning kan nya tillägg bidra till att lyfta fram historien, samtidigt som de ger uttryck för vår tid och bidrar med nya kvaliteter. Komplettera för lokalt behov och bygg vidare på stadsdelens identitet samt förstärk stadsdelens lokala centrum.

Bandhagen angränsar till ABC-staden Högdalen, och dess bebyggelsestruktur är planerad efter granskapsenheter där bebyggelsen organiserades i mer slutna kvartersformer med bostadsgårdar och tydligare definierade gaturum. Mindre centrumanläggningar planerades, ofta i anslutning till tunnelbanestationerna, markerade av ett högt hus.

Högdalen och Bandhagen planlades utifrån olika stadsbyggnadsprinciper eller strategier. Det innebär att satsdelarna får utvecklas och förtätas utifrån stadsdelens förutsättningar oberoende av varandra.

Inom Bandhagen finns skolor, förskolor, attraktiva parker som Bandängen, kollektivtrafik och ett lokalt centrum med begränsat utbud. I Högdalen finns vårdcentral samt en mycket bred service och kommersiellt utbud. Alla dessa stadskvaliteter indikerar att stadskvalitetsindexet är högt.

Planerade bostäder tar naturmark i anspråk med begränsat rekreativt och ekologiskt värde. I samband med planerade bostäder kring Trollesundsvägen kommer gator att byggas om och en kombinerad gång- och cykelväg anläggs. Kontoret anser att dessa förbättringsåtgärder är i linje med några av Miljöprogrammets delmål om att "Stadens gator blir mer attraktiva gång- och vistelsemiljöer" och att "Varje stadsdel ska planeras för god stadsmiljö."

Arkitektur och gestaltning

Rådet till skydd för Stockholms skönhet menar att föreliggande detaljplane förslag stämmer väl med programmets intentioner och visar en svagt vinkelställd lamell som följer gatans riktning och skapar fond i korsningen Grycksbovägen – Trollesundsvägen. Å andra sidan ser man att extra omsorg borde läggas på utformningen av entréerna. Gatufasaden bör göras mer intresseväckande för att bli det stadsmässiga möte med området som avses.

Sakägare har påtalat problem med höjd, placering och påverkan på ljusinsläpp för omkringliggande bebyggelse i planförslaget. De föreslår att korta huskropparna och minska volymen. I detta

yttrande refererar man till Stockholms stadsmuseum, där de anser att kvarteret Färgfilmen bör utgå med hänvisning till att naturmarken fungerar som en siktlinje och ett välbehövligt släpp och är en medveten del av 1950-talets stadsplan.

Museet ser det som eventuellt möjligt att bebygga en mindre del på tomtens nordvästra sida mot centrum. Nuvarande planmönster bör värnas.

Planförslaget bryter mot riktlinjen om samspel med angränsande bebyggelse och förstör områdets karaktär. Gestaltungsförslaget passar inte in i området från 1950-talet.

Planförslaget innehåller inte lokaler i bottenplan. Syftet med planen är att bidra till att Bandhagen ska bli en mer levande stadsdel med liv och rörelse utanför det lilla centrumet. I det nuvarande planförslaget ges inget tillbaks till området förutom bostäder.

Trafikverket menar att man bör ta hänsyn till att en flyghindersanalys måste genomföras om det planeras byggnader som är högre än 20 m över mark. I samma yttrande vill man understryka att Luftfartsverket och Försvarsmakten inte är med på sändlistan, och att dessa borde ges tillfälle att yttra sig.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Synpunkterna kring entréerna har beaktats och entréerna har i planförslaget accentuerats med större partier i glas med träinfattningar.

Stadsbyggnadskontoret har reviderat planförslaget vad gäller våningsantal och kulör på fasad. Det förhöjda mittpartiet har sänkts från sju till fem våningar så att hela längan har samma våningsantal. Denna förändring innebär en bättre anpassning till stadsbilden och de kulturhistoriska värdena samt ger bättre ljusförhållanden.

För att ge variation i gaturummet markeras varje byggnad med en frontespis.

Kulören på den föreslagna bebyggelsen har också reviderats och föreslås nu till tre olika mer mättade kulörer.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att någon flyghinderanalys inte behöver göras då området är beläget långt från Bromma flygplats.

Kulturmiljö

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Stockholms stadsmuseum anser att gestaltningen bör omprövas. Byggnadens centrala placering och volym ställer höga krav på utförandet. Det vore olyckligt att byggnaden ska konstrastera mot befintlig bebyggelse genom en färgstark (och för området, avvikande) kulör samt ljusgrått plåttak. Stockholms stadsmuseum ser hellre en färgsättning i en dämpad kulör eller naturmaterial samt rött tegeltak för att inte splittra stadsbilden. Bandhagens befintliga stadsplan med gårdsenklaver i naturmark går förlorad när nya byggnader tillåts bli så stora att de gör intrång i naturmarken och inte låter sig integreras i befintliga bebyggelsestrukturer.

Brf Lådkameran menar att planförslaget strider mot Stockholms stadsmuseums värdering av Bandhagen och deras råd om varsamhet vid nybyggnation och hänsyn till helhetsmiljöns kulturhistoriska värde. Den föreslagna byggnaden är således för dominerande både på platsen och i förhållande till det befintliga kvarteret Färgfilmen 1, eftersom det placeras väldigt nära. Den föreslagna bebyggelsen som placeras i sänkan reser sig över befintlig bebyggelse och riskerar att påverka den gestaltade och kulturhistoriskt intressanta miljön negativt. En längre och smalare byggnad hade varit mer lämplig ut kulturhistorisk synvinkel.

Planförslaget går emot Länsstyrelsens råd om förhållningssätt till de kulturhistoriska värdena i form av den befintliga bebyggelsen och den övergripande kulturhistoriskt intressanta och tidstypiska planstrukturen med "hus i park".

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Gällande stadsmuseets synpunkt om byggnadens kulör han man valt att dämpa färgen samt markera byggnadens sektioner med olika kulörer. Till granskning har den förhöjda delen i mitten av bostadsområdet sänkts från sju våningar till fem. Det nya förslaget har också tagit hänsyn till områdets kulturhistoriska miljö genom att anpassa byggnaderna efter topografin och att taket trappas ner i de olika sektionerna.

Landskapsbild/ stadsbild

En boende anser att planförslaget bidrar till en positiv utveckling av stadsbilden i Bandhagen. Utformningen av det nya kvarteret kan stärka entrén till området. Dock borde man fundera på placeringen av elnätsstationen.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Elnätsstationens placering är strategisk i förhållande till ledningarnas dragning. Elnätsstationen integreras med den föreslagna bebyggelsen och omsorg om dess gestaltning krävs på grund av dess centrala läge.

Natur och rekreation

Enligt landskapsanalysen är det viktigt att naturmarken behålls och stärks då kompletterande bebyggelse tillkommer i området. Mer naturmark bör behållas. Man bör vid byggnation ta största möjliga hänsyn till de äldre träden och att dessa finns kvar i området.

Flera boende anser att planförslaget kommer möjliggöra privatisering av naturmiljö och vardagsnatur.

Det är viktigt att föreningar och spontanidrott fortsättningsvis har en plats i området. Trots dessa synpunkter finns inget förslag till ny fotbollsplan i Bandhagen då den gamla påverkas av programförslaget.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Staden förvaltar mer sammanhängande grönytor där det finns ett stort värde för invånarna, medan man istället har bedömt att skötsel av denna yta blir fragmentarisk. Stadsbyggnadskontoret har därför bedömt att denna yta ska planläggas som kvartersmark istället för parkmark.

Bostäderna kommer ta delar av ett naturområde längs Trollesundsvägen i anspråk. På del av den blivande kvartersmarken kommer naturmarken med berg i dagen och tallar kunna bevaras genom planbestämmelse om att marklov krävs för fällning av träd.

Där bostäder och garage placeras kommer naturmarken försvinna och tillgången på naturmark för allmänheten således minska. Detta kommer staden kompensera genom en gemensam grönkompensation för detaljplanerna Lådkameran, Diabilden, Färgfilmen och Framkallningen. Den befintliga lekplatsen vid Ottekilsvägen kommer att utökas för att kunna erbjuda något för fler åldersgrupper samt kunna ta emot fler barn. En ny aktivitetsyta i anslutning till idrottshallen kommer att anordnas. Den är tänkt att vara en torgyta med möjlighet att stanna, hänga och leka och ska även fungera som passage för gång- och cykeltrafik. Platsen bör innehålla konst.

Projekten bidrar också till stadsdelsförvaltningens arbete med att utveckla Bandängen som stadspark med fler kvaliteter för att möta det ökade besöksstrycket som en ökande befolkning innebär.

Fotbollsplanen påverkas inte av detta planförslag, utan av detaljplanen för Diabilden.

Olägenheter för grannar

Flera boende anser att ljusinsläppet för de befintliga lägenheterna kommer bli kraftigt försämrat med planerade höga hus som skuggar de omkringliggande befintliga bostäderna.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Det har genomförts en solstudie som visar att ljusförhållandena på angränsande fastigheter samt föreslagen bebyggelse inte påverkas nämnvärt av ett plangenomförande. Enligt Boverkets råd om boendemiljön och solljus bör det finnas en genomsnittlig soltid vid vår och höst på minst fem timmar mellan 09:00 – 17:00 (gäller för både bostaden och på närmiljöns lekytor och sittplatser).

Stadsbyggnadskontoret bedömer planförslaget utifrån dessa förutsättningar som godtagbart.

Gator och trafik

Biltrafik

Planförslaget borde kompletteras med in-/utfartsförbud intill korsningen Björklundsslingan – Trollesundsvägen, samt längs hela Trollesundsvägen. Trafikkontoret önskar även att se att elstationen ska ha samma in-/utfart som angöringen till garaget.

Planförslaget bör kompletteras ytterligare när det gäller angöringen med biltrafik till bostäderna direkt från Trollesundsvägen.

Trafikkontoret menar att det inte är lämpligt att ha flera in-/utfarter mot Trollesundsvägen över en gångbana.

Handikapparkering bör finnas 10 m (max 25 meter) från entré inom fastighetsmark och ha ett mått om minst 5x5m. I övrigt är man positiva till ett lågt parkeringstal i ett kollektivtrafiknära läge.

Det finns ett utpekat stråk för stomtrafik i anslutning till planområdet. Detta benämns i Trafikförvaltningens "Behovsanalys och åtgärdsvalstudie för förbättrad framkomlighet i stomnätet". Den exakta sträckningen för detta stråk är inte ännu fastställd och inga

närmare beslut är tagna sedan program för Trollesundsvägen varit ute på samråd.

Gång- och cykeltrafik

Trafikkontoret anser att det finns behov av en gång- och cykelväg på ena sidan om Trollesundsvägen. En högre standard på den befintliga gångvägen längs planområdet är önskvärd då flera skolor och förskolor ligger inom gångavstånd från det planerade området. Kopplingen är också av vikt till Bandhagens tunnelbana. Trafikkontoret anser att planområdet behöver utformas så att denna åtgärd kan innefattas i denna plan.

Utpekat huvudstråk finns längs Grycksbovägen och delar av Björksundsslingan, samt förbi planområdets norra infart. Det är viktigt att infarten planeras med en genomgående gång- och cykelöverfart. Det är önskvärt att staden behåller mark längs Björksundsslingan för att försäkra sig om att ett cykelhuvudstråk kan komma till i planområdets norra läge.

Antalet cykelparkeringar som planeras är 198 för 61 bostäder. Det är viktigt att säkerställa tillräckligt utrymme för cykelparkeringarna inom detaljplanen.

Tillgänglighet

Det är viktigt att hänsyn tas till Trafikförvaltningens riktlinjer i Ri-Buss vad gäller framkomligheten i korsningen Trollesundsvägen Grycksbovägen. Korsningen trafikeras av stombusslinje och bör ha god framkomlighet för buss för en attraktiv kollektivtrafik. Gång- och cykelvägar till kollektivtrafiken ska utformas säkra, trygga, gena, attraktiva och tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

I planbeskrivningen framgår att entréerna längs Trollesundsvägen angörs med trappa upp till dörrarna. Trafikkontoret vill se ett förtydligande på hur tillgänglighetsanpassningen är tänkt att tillgodoses. Portomfattningar får inte inkräkta på gatumark, i enlighet med Stockholms stads riktlinjer.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Inför granskning har garageinfart och infart till elnätsstationen samordnats. Vad gäller in-/utfartsförbud har det införts vid korsningen Björklundsslingan – Trollesundsvägen samt längs med Trollesundsvägen.

Vad gäller angöringsplats för rörelsehindrade ordnas det inom 25 meters gångavstånd från en tillgänglig och användbar entré. Handikapparkering återfinns under den föreslagna bebyggelsen med tillgänglig hiss i nära anslutning.

En gång- och cykelväg ordnas på ena sidan om Trollesundsvägen. Gångvägen förbi planområdet breddas.

Gatuprojekteringen inför granskningen tar hänsyn till Ri-Buss riktlinjer.

Portomfattningen håller sig inom förgårdsmark, och inskränker därför inte på gatumark.

Teknisk försörjning

Dagvatten

Det finns ett behov av en tydligare plan för dagvattenhanteringen. I planbeskrivningen hänvisas till dagvattenstrategin som föreskriver omhändertagande inom egen fastighet. Samtidigt bör omgivande mark användas för viss fördröjning och infiltration innan avledning till ledningssystemet. Det anges att förutsättningarna för omhändertagande av dagvattnet är goda, men redovisning av var och hur detta ska ske saknas. I fortsatt planarbete behöver frågan om hur dagvatten avser att hanteras inom fastigheten utredas och redovisas.

I området saknas dagvattenledningar. Om dagvatten behöver avledas måste det ske via den kombinerade ledningen och ledas till reningsverk. Det är angeläget att dagvattnet från planområdet så långt möjligt infiltreras på fastighetsmark. Som ett andrahandsalternativ ska dagvattnet magasineras och fördröjas inom fastigheten

Staden bör utformas för att hantera de förändringar i klimatet som sannolikt kommer leda till kraftigare regn.

Ei/Tele

Befintliga teleanläggningar bör behållas i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.

Nätstationen som ska flyttas in i planområdet behöver ett E-område på 5x10 m.

Energiförsörjning

Hänsyn behöver tas till befintlig fjärrvärmeledning inom området. I det fortsatta planarbetet bör det arbetas vidare med en utredning som visar om behov av flytt finns. Befintliga gasledningar finns i Trollesundsvägen och dessa berörs inte såvida inte flytt/omläggning av övriga ledningar medför att gasledningar måste flyttas. Möjlighet finns till anslutning till gasnätet om avtal tecknas.

Avfallshantering

Angöringsplatser för de fordon som behöver hämta avfall bör säkras. Hämtfordonet behöver kunna angöra på ett avstånd på 2-6 meter mellan centrum på hämtfordon och centrum på behållare. Förslag på åtgärd är att säkra detta genom lastplats, parkeringsförbud eller liknande. En lastplats behöver vara minst 15 meter.

Räddningstjänst

Enligt planförslaget verkar vissa lägenheter endast kunna nå från innergården, vilket innebär att innergården måste vara körbar samt att uppställningsplatser för höjdfordon eller bärbara stegar måste ordnas.

Samtidigt bör inte träd och annan vegetation förhindra brandförsvarets framkomlighet eller åtkomlighet vid insats. Enligt fotomontaget som presenterats i planförslaget planteras träd längs gatorna mellan gata och husfasad. Om stegutrustning är en förutsättning för alternativ utrymning från dessa byggnader bör trädens placering studeras närmare så att de inte påverkar åtkomligheten negativt.

Skötsel, renhållning och underhåll

I planbeskrivningen saknas resonemang kring hur snöupplag kan placeras inom detaljplaneområdet. Det är viktigt att yta finns och planeras redan i detta skede.

Bottentömmande behållare för hushållsavfall ska placeras högst 50 meter från entré enligt Boverkets byggregler.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Dagvattenutredningen har reviderats och planbeskrivningen har uppdaterats för att tydliggöra hur dagvatten tas omhand. Förslag

till dagvattenhantering har dimensionerats så att infiltration och fördröjning sker inom fastigheten med hänsyn till klimatförändringar.

Vad gäller fjärrvärmeledningen ska denna gå i gatan, så befintliga ledningar påverkas inte.

På grund av stora nivåskillnader mellan Björksundsslingan och gården är det inte möjligt att göra en körbar innergård för räddningstjänsten. Utrymning föreslås ske till Trollesundsvägen via TR2-trapphus.

Hänsyn till räddningstjänstens synpunkter gällande framkomlighet vid insats beaktas till vid utförandet av allmän plats.

Vad gäller snöupplag kommer det inte finnas en särskild anvisad plats dör detta. Däremot klaras snöröjning av gata i den nuvarande planförslaget.

Ett E-område för transformatorstation säkerställs på plankartan.

Förslaget innehåller två lastplatser på vardera 15 meter som uppfyller kraven vid sophämtning.

Hälsa och säkerhet

Buller och vibrationer

Det är viktigt att eventuella störningar från busstrafik beaktas. Även lågfrekvent buller vid tomgångskörning och start upplevs som störande.

Risk

Planen ligger i närheten av Örbyleden, riksintresse för kommunikation, sekundär transportled för farligt gods samt omledningsväg för Södra Länken. Eventuell påverkan på riksintresset bör framgå av planbeskrivningen. Riksintresset omfattar samtliga delar av anläggningen och eventuella framtida utbyggnadsbehov.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Trafikens ökning i samband med planförslagets genomförande bedöms inte medföra att riktvärdena för buller överskrids.

Riksintresset för Örbyleden bedöms inte påverkas av tillkommande bebyggelses marginella tillskott av trafik. Bebyggelsen klarar

riktvärdena för buller varför den tillkommande bebyggelsen inte bör påverka riksintresset för kommunikation. Planområdet är beläget på långt avstånd från Örbyleden varför det inte bedöms påverkas av transporter med farligt gods.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Planförslaget stämmer väl överens med översiktsplanen och programmet för Trollesundsvägen. Planförslaget är ett viktigt bidrag till att uppfylla Stockholms bostadsmål.

Från de inkomna synpunkterna har intressekonflikter identifierats mellan behovet av nya bostäder, hänsyn till Bandhagens kulturhistoriskt värdefulla bebyggelse och gröna karaktär och ljusförhållanden för befintlig bebyggelse.

Flera boende önskar en lägre bebyggelse som anpassas till Bandhagens karaktär.

Avvägningar mellan ovanstående synpunkter och det stora behovet av tillkommande bostäder i Stockholm har gjorts. Kontoret finner att förslaget tagits fram utifrån behovet av bostäder och stadsdelens och platsens förutsättningar. I planarbetet har allmänna och enskilda intressen vägts mot varandra.

Det allmänna intresset att tillgodose behovet av bostäder bedöms väga tyngre än de enskilda olägenheterna för grannar. Med de ändringar som föreslås av förslaget anses hänsyn tas till områdets kulturhistoriskt värdefulla bebyggelse.

Föreslagna förändringar

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet kommer följande frågor att studeras vidare i det fortsatta planarbetet:

- Bebyggelsens skala, våningsantal och gestaltning i förhållande till befintlig bebyggelse.
- Dagvatten
- Angöring

Kontoret föreslår att förslaget ändras så att bebyggelsens mittparti sänks till fem våningar för att erhålla en jämn och harmonisk skala. Volymen delas upp så att de trappar ner och följer landskapet likt befintlig bebyggelse. Kulören blir mer variationsrik och dämpad för

att på ett bättre sätt ansluta till befintlig bebyggelse. Byggnaden föreslås på sidan mot gården förses med burspråk likt de på befintlig bebyggelse. Entréerna accentueras och fasaden varieras med frontespiser. På detta sätt tas hänsyn till områdets kulturhistoriskt värdefulla bebyggelse och gatubilden.

Planbeskrivningen justeras för att tydligare beskriva dagvattenhantering och grönkompensation samt vad planen reglerar.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att ovanstående revideringar innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

Inkomna synpunkter

Nedan redovisas en sammanfattning av inkomna synpunkter. För yttranden i sin helhet hänvisas till planakten för projektet, dnr 2012-06916. Planakten för ärendet finns tillgänglig i Tekniska Nämndhuset på Fleminggatan 4.

Statliga och regionala myndigheter och förbund

Länsstyrelsen

Utifrån nu kända förutsättningar finns det inte skäl att anta att Länsstyrelsen kommer att pröva stadens beslut och upphäva detaljplanen med stöd av 11 kap. PBL.

Staden behöver ta hänsyn till att markförhållandena med lermark kan komma att påverka markstabiliteten i ett förändrat klimat med ökad nederbörd och högre temperaturer.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan.

Storstockholms Brandförsvär

Enligt planförslaget verkar vissa lägenheter endast kunna nå från innergården, vilket innebär att innergården måste vara körbar samt att uppställningsplatser för höjdfordon eller bärbara stegar måste ordnas.

Träd och annan vegetation får inte förhindra brandförsvarets framkomlighet eller åtkomlighet vid insats. Enligt fotomontage planteras träd längs gatorna mellan gata och husfasad. Om räddningstjänstens stegutrustning är en förutsättning för alternativ

utrymning från dessa byggnader bör trädens placering studeras närmare så att de inte påverkar åtkomligheten negativt.

Trafikförvaltningen

I närheten av planområdet pågår Trafikförvaltningens behovsanalys och åtgärdsvalsstudie ”Förbättrad framkomlighet i stomnätet”. I stomnätsplanen, antagen av trafiknämnden 2014, finns ett utpekad stråk för stomtrafik i anslutning till planområdet. Exakt sträckning för detta stråk är ännu inte fastställd och inga närmare beslut är tagna sedan program för Trollesundsvägen var ute på samråd.

Det är viktigt att hänsyn tas till Trafikförvaltningens riktlinjer i Ri-Buss vad gäller framkomligheten i korsningen Trollesundsvägen Grycksbovägen. Korsningen trafikeras av stombusslinje och bör ha god framkomlighet för buss för en attraktiv kollektivtrafik. Trafikförvaltningen vill delta i det fortsatta planeringsarbetet när det gäller utformningen av denna korsning. Gång- och cykelvägar till kollektivtrafiken ska utformas säkra, trygga, gena, attraktiva och tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Det är viktigt att eventuella störningar från busstrafik beaktas. Det är oftast maximalnivåerna som genererar klagomål. Även lågfrekvent buller vid tomgångskörning och start upplevs som störande. Dessa problem kan t.ex. uppkomma vid korsningar och busshållplatser.

För de bostäder som vetter mot gator som trafikeras av buss ska utformning av fastigheterna ske så att Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FoHMFS 2014:13) för lågfrekvent buller klaras i sovrum.

Trafikverket

Planen ligger i närheten av Örbyleden, riksintresse för kommunikation, sekundär transportled för farligt gods samt omledningsväg för Södra Länken.

Örbyleden är ett riksintresse för kommunikation. Riksintressena och eventuell påverkan bör framgå av planbeskrivningen. Riksintresset omfattar samtliga delar av anläggningen och eventuella framtida utbyggnadsbehov.

LFV och Försvarsmakten är inte med på sändlistan. Dessa bör ges tillfälle att yttra sig.

Trafikverket vill upplysningsvis informera om att en flyghindersanalys ska genomföras om det planeras byggnader som är högre än 20 m över mark.

Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar

Lantmäterimyndigheten
Ingen erinran.

Enskede- Årsta- Vantörs stadsdelsnämnd
Stadsdelsnämnden är positiv till förslaget som innebär ett välkommet tillskott av hyresrätter i Bandhagen. Förvaltningen är också positiv till att parkeringsplatser ordnas inom fastigheten i form av ett underbyggt garage.

Vid byggnation bör största möjliga hänsyn tas så att så många äldre träd som möjligt kan bevaras.

Förvaltningen efterlyser en redogörelse för energieffektiviserande alternativ såsom exempelvis solpaneler på tak och fasader. I övrigt har förvaltningen inga synpunkter på den föreslagna detaljplanen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
I fortsatt planarbete ska frågan om hur dagvatten avser att hanteras inom fastigheten utredas och redovisas.

Staden bör utformas för att hantera de förändringar i klimatet som sannolikt kommer leda till kraftigare regn.

Buller har redovisats på ett bra och tydligt sätt i planhandlingarna.

Trafikkontoret

Gång- och cykelväg: Trafikkontoret är intresserat av att bygga om gång- och cykelbanan på andra sidan Trollesundsvägen. Det är viktigt att detta beaktas i planen och beskrivs. En högre standard på den befintliga gångvägen längs planområdet är önskvärd då flera skolor och förskolor ligger inom gångavstånd från det planerade området. Kopplingen är också av vikt till Bandhagens tunnelbana. Trafikkontoret anser att planområdet behöver utökas så att denna åtgärd kan innefattas i denna plan.

I planbeskrivningen framgår att det finns planer på att bygga om korsningen i planområdets norra del. Trafikkontoret ser positivt på detta och önskar fortsatt delaktighet i detta arbete.

Utpekat huvudstråk finns längs Grycksbovägen och delar av Björksundsslingan, samt förbi planområdets norra infart. Det är viktigt att infarten planeras med en genomgående gång- och cykelöverfart. Det är önskvärt att Staden behåller mark längs Björksundsslingan för att försäkra sig om att ett cykelhuvudstråk kan komma till i planområdets norra läge.

Cykelparkering: Antalet cykelparkeringar som planeras är 198 för 61 bostäder. Det är viktigt att säkerställa tillräckligt utrymme för cykelparkeringarna inom detaljplanen. Så många cykelparkeringar som möjligt bör väderskyddas. Cykelparkeringarna ska även utformas med möjlighet att låsa fast ramen samt med god belysning.

Kollektivtrafik: Trafikkontoret ser positivt på placeringen av bostäderna med det kollektivtrafiknära läget, 300 meter från Bandhagens tunnelbanestation. Även busstrafik går intill området.

Biltrafik och bilparkering: Trafikkontoret ser positivt på att redan befintlig infart används till garageinfart. Trafikkontoret ser gärna att planförslaget kompletteras med in-/utfartsförbud intill korsningen Björksundsslingan -Trollesundsvägen, samt längs hela Trollesundsvägen. Elstationen ska ha samma in-/utfart som angränsningen till garaget.

I planbeskrivningen framgår att bostäder angörs med biltrafik direkt från Trollesundsvägen. Trafikkontoret anser att detta ska beskrivas i mer detalj. Det är inte lämpligt att ha flera in-/utfarter mot Trollesundsvägen över en gångbana.

Handikapparkering bör finnas 10 m (max 25 meter) från entré inom fastighetsmark och ha ett mått om minst 5x5 m.

Trafikkontoret är positiva till ett lågt parkeringstal i ett kollektivtrafiknära läge, samt de tankar som förs kring bilpool.

Tillgänglighet: Portomfattningar får inte inkräkta på gatumark, i enlighet med Stockholms stads riktlinjer. I planbeskrivningen framgår att entréerna längs Trollesundsvägen angörs med trappa upp till dörrarna. Förtydliga hur tillgänglighetsanpassningen är tänkt att tillgodoses.

Landskapsbild/stadsbild: Den planerade bebyggelsen kan bli ett gott tillskott till stadsbilden i Bandhagen och utformningen av det nya kvarteret kan stärka entrén till området. Dock står den nya placeringen av elnätstationen i motsats till den stadsmässighet som eftersträvas. Är det möjligt att låta stationen stå kvar på sin nuvarande plats eller går det att finna en plats närmare Örbyleden, där den skulle vara mindre störande och påträngande.

Drift: I planbeskrivningen saknas resonemang kring hur snöupplag kan placeras inom detaljplaneområdet.

Dagvatten: Trafikkontoret önskar en tydligare plan för dagvattenhanteringen. I planbeskrivningen hänvisas till dagvattenstrategin som föreskriver omhändertagande inom egen fastighet. Det anges att förutsättningarna för omhändertagande av dagvattnet är goda, men redovisning av var och hur detta ska ske saknas.

Exploateringskontoret

Det är viktigt att detaljplanen inte antas innan överenskommelse om exploatering är tecknat mellan Familjebostäder och exploateringskontoret.

Exploateringskontoret är positivt till att det byggs nya hyreslägenheter i ett bra kollektivtrafikläge intill Bandhagens centrum.

Stockholms stadsmuseum

Den föreslagna byggnaden är för dominerande både på platsen och i förhållande till det befintliga kvarteret Färgfilmen 1 eftersom det placeras väldigt nära. En längre och smalare byggnad hade varit lämpligare ur kulturhistorisk synvinkel. Den föreslagna byggnaden som placeras i sänkan som Bandängen utgör reser sig över befintlig bebyggelse och riskerar att negativt påverka den väl gestaltade och kulturhistoriskt intressanta miljön.

Om byggnaden ändå uppförs anser Stadsmuseet att gestaltningen bör omprövas. Byggnadens centrala placering och volym ställer höga krav på utförandet. Stadsmuseet tycker att det är olyckligt att byggnaden ska kontrastera mot befintlig bebyggelse genom en färgstark och för området avvikande kulör samt ljusgrått plåttak. Stadsmuseet ser hellre en färgsättning i en dämpad kulör eller naturmaterial samt rött tegeltak för att inte splittra stadsbilden.

Bandhagens befintliga stadsplan med gårdsenkla i naturmark går förlorad när nya byggnader tillåts bli så stora att de gör intrång i

naturmarken och inte låter sig integreras i befintliga bebyggelsestrukturer.

Stadsmuseet avstyrker föreliggande förslag.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

Föreliggande detaljplaneförslag stämmer väl med programmets intentioner och visar en svagt vinkelställd lamell som följer gatans riktning och skapar fond i korsningen Grycksbovägen-Trollesundsvägen.

Fasaden har en enhetlig utformning i ljusgrön puts och mörkgrå fönsterkarmar, extra omsorg ska läggas på utformningen av entréerna. Rådet vill kommentera att gestaltningen mot bostadsgården är mycket tilltalande medan det finns detaljer mot gatan som bör bearbetas. Den höjda del som markerar byggnadens vinkel skapar snarare ett avvisande intryck än markerar en stadsmässig entré. Rådet föreslår därför en omfördelning av byggnadsvolymen till två lameller i bruten vinkel så att den grupp av lönnar som idag markerar fond kan behållas. Rådet anser också att gatufasaden bör göras mer intresseväckande för att bli det stadsmässiga möte med området som avses.

Skönhetsrådet tillstyrker förslag till detaljplan med erinran avseende gatufasadens gestaltning.

Stadsbyggnadsnämndens råd för funktionshinderfrågor
Öka avståndet mellan husen och transformatorn.

Stockholm Vatten VA AB

Anslutning för samtliga VA-ändamål kan ske till befintliga ledningar i Trollesundsvägen. Vattentrycket varierar mellan +85 m och +115 m över stadens nollplan. I området saknas dagvattenledningar. Om dagvatten behöver avledas måste det ske via den kombinerade ledningen och ledas till reningsverk. Det är angeläget att dagvattnet från planområdet så långt möjligt infiltreras på fastighetsmark. Som ett andrahandsalternativ ska dagvattnet magasinerats och fördröjas inom fastigheten.

Stockholm vatten avfall AB

Bottentömmande behållare för hushållsavfall ska placeras högst 50 meter från entré enligt Boverkets byggregler.

Angöringsplatser för de fordon som ska hämta avfall behöver säkras. Hämtfordonet behöver kunna angöra på ett avstånd på 2-6

meter mellan centrum på hämtfordon och centrum på behållare. Sära detta genom lastplats, parkeringsförbud eller liknande. En lastplats behöver vara minst 15 meter.

Övriga remissinstanser

Fortum Distribution AB

Nätstationen som ska flyttas in i planområdet behöver ett E-område på 5x10 m.

AB Fortum Värme

Hänsyn måste tas till befintlig fjärrvärmeledning inom området. Vidare utredning får visa om behov av flytt finns.

Befintliga gasledningar finns i Trollesundsvägen och dessa berörs inte såvida inte flytt/omläggning av övriga ledningar medför att gasledningar måste flyttas. Möjlighet finns till anslutning till gasnätet om avtal tecknas.

TeliaSonera Skanova Access AB

Skanova har flera markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet, se bifogad karta.

Skanova önskar behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Denna ståndpunkt ska noteras i planhandlingarna.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Sakägare enligt fastighetsförteckning

Bostadsrättsföreningen lådkameran 3

Liggande exploateringsförslag strider mot översiktsplanens målsättning om att förvalta Stockholms kulturhistoriska värden är en central del i planering för stadens utveckling.

Liggande exploateringsförslag strider mot Stockholms byggnadsordnings målsättning och förhållningssätt till ABC-tunnelbanestäderna.

Under arbetet med detaljplanen har man enligt vår mening inte uppfyllt lagstiftarens och Boverkets avsikter och råd om samråd med berörda boende i området.

Liggande exploateringsförslag strider enligt vår mening mot Stockholms miljöprogramms målsättning och råd, bland annat att parker och grönområden bidrar till att dämpa buller och växtligheten fungerar som filter för en del luftföroreningar.

Liggande exploateringsförslag strider mot Stadsbyggnadskontorets programförslag, till exempel att det finns särskilt karaktärsskapande bebyggelse, park- och grönområden med mera och dessa inslag måste bevaras och förnyas varsamt.

Trafikutredningen prognosticerar att ny bebyggelse medför en signifikant ökning av resandet av samma karaktär som idag, det vill säga via tunnelbana och bil, samtidigt som man när en förhoppning om att fler ska cykla eller gå. Tunnelbanans kapacitetsproblem på linje 19 under rusningstrafik nämns inte.

Liggande exploateringsförslag strider mot landskapsanalysens slutsats att Bandhagens karaktär med mycket sparad naturmark är viktig att behålla och stärka framöver även då kompletterande bebyggelse tillförs. Risk finns att områdets karaktär förvanskas.

Liggande exploateringsförslag strider mot Stadsmuseets värdering av Bandhagen och deras råd om varsamhet vid nybyggnation och hänsyn till helhetsmiljöns kulturhistoriska värde.

Liggande exploateringsförslag tillför enligt vår mening inget till stadskvalitetsindex i syfte att utjämna segregation och ojämlikhet gentemot intilliggande mer välmående stadsdelar, och dessutom strider exploateringsförslaget mot Promenadstadens vision.

Liggande exploateringsförslags formuleringar om att gaturummet på Trollesundsvägen upplevs som mörkt och otryggt rimmar illa med planavdelningens egen bedömning.

Liggande exploateringsförslag går emot Länsstyrelsens råd om förhållningssätt till de kulturhistoriska värdena i form av den befintliga bebyggelsen och den övergripande kulturhistoriskt intressanta och tidstypiska planstrukturen med "hus i park".

Sakägare har redan tidigare påtalat problem med höjd, placering och påverkan på ljusinsläpp för omkringliggande bebyggelse i kvarteret Färgfilmen. De föreslår att korta huskropparna och minska volymen. Trots det ligger förslaget oförändrat.

Stockholms stadsmuseum anser att kvarteret Färgfilmen bör utgå med hänvisning till att naturmarken fungerar som en siktlinje och ett välbehövligt släpp och är en medveten del av 1950-talets stadsplan. Museet ser det som eventuellt möjligt att bebygga en mindre del på tomtens nordvästra sida mot centrum. Nuvarande planmönster ska värnas. Trots Stadsmuseets framförda synpunkter ligger exploateringsförslaget kvar oförändrat.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd påtalar att det är viktigt att föreningar och spontanidrott fortsättningsvis har en plats i området. Trots stadsdelsnämndens synpunkter finns inget förslag till ny fotbollsplan i Bandhagen då den gamla påverkas av programförslaget.

En privatisering av naturmiljö och vardagsnatur kommer att ske. Situationen för de befintliga lägenheterna avseende ljusinsläpp blir kraftigt försämrade med planerade höga hus som skuggar de omkringliggande befintliga bostäderna. Husen bryter mot riktlinjen om samspel med angränsande bebyggelse och förstör områdets karaktär.

Med utgångspunkt från ovanstående begär vi att förslaget omarbetas och har följande förslag:

1. Vi efterlyser att konsekvenser för de kulturhistoriska värdena analyseras tydligare och att det tillsätts en kulturhistorisk konsekvensanalys. Bandhagen ingår inte i något riksintresse för kulturmiljövården men som helhet utgör Bandhagen ett område som Stadsmuseet identifierat som särskilt kulturhistoriskt värdefullt. Bandhagen är den enda förorten längs med Hagsätralinjen som i sin helhet är grönklassificerat i översiktsplanen för Stockholm! Vi anser att bevarandet av kulturhistoriskt värdefull miljö i Bandhagen är ett allmänintresse.
2. Den typ av gröna mellanrum mellan befintliga 50-talshus är det som ger Bandhagen dess karaktär, och bör således inte bebyggas. De föreslagna husen avviker påtagligt från ett värdefullt stadsplanemönster. Förtätningen förvanskar och förstör kulturhistoriska och arkitektoniska värden och ingen som helst hänsyn har tagits till de omkringliggande kulturhistoriska värdena.

Visa hänsyn till områdets arkitektur och att eventuella nya byggnader gestaltas i harmoni med befintlig bebyggelse! Vi kräver att man anpassar ny bebyggelse till den antikvariskt värdefulla miljön. Kompletteringar som görs måste ske med varsamhet och i dialog med oss som bor i Bandhagen. All förändring måste ske med försiktighet och respekt. Den nya föreslagna detaljplanen avviker alltför mycket från den ursprungliga detaljplanen. Den föreslagna nya detaljplanen strider mot Plan- och Bygglagens 4 k ap 36 § som anger att detaljplanen ska vara utformad med skäligen hänsyn till befintlig bebyggelse-, äganderätts- och fastighetsförhållandens om kan inverka på planens genomförande.

3. Exploateringsförslaget har gått ut på remiss och flera remissinstanser har haft konstruktiva och allvarliga invändningar mot utformningen av bebyggelsen. Trots detta kvarstår exploateringsförslagets gestaltning helt oförändrad, vilket måste anses som en brist på lyhördhet. Ta hänsyn till och beakta synpunkter och förslag som inkommit från myndigheter, expertis och sakägare.

4. Idrotts- och kulturförvaltningens kartläggning av ungas livsstil i låg- och högstatusområden stödjer betydelsen av kommunala anläggningar såsom fotbollsplaner. Det är sannolikt risk för att den fysiska aktiviteten hos unga i Bandhagen försämras ytterligare från en låg nivå om inte en fotbollsplan finns i området. Det är mycket tveksamt att försämrat tillgången på rekreationsytor och bollplaner i ett område som har ökat andelen fattiga barnfamiljer och därför har unga som är fysiskt aktiva i mindre utsträckning. V i kräver ett förslag och planering av ny bollplan i Bandhagen!

5. Landskapsanalysen lyfter fram att ett gott underhåll är viktigt för att ett område ska upplevas som tryggt, tillgängligt och omhändertaget. I Bandhagen är underhållet av de offentliga rummen starkt eftersatt, såsom exempelvis Bandhagens bollplan. Parker och offentliga rum i Bandhagen är generellt mycket slitna. Vi kräver ett konkret förslag och planering för en snar upprustning!

6. Stadsbyggnadskontoret beskriver att varje fastighetsägare ska lösa den egna parkeringen inom fastigheten, oftast med hjälp av garage. I planebeskrivningen för kvarteret Framkallningen står: "Dessutom anordnas fyra markparkeringar varav två bilpoolplatser. Vid behov kan ytterligare ett par markparkeringar anordnas vid tomtens nordvästra del." Detta förefaller gå stick i stäv mot Stadsbyggnadskontorets intentioner. De efterlyser en

vidareutveckling och redogörelse av hur den samlade parkeringssituationen i området påverkas av exploateringsförslaget.

7. Det är av stor vikt att kapaciteten i kollektivtrafiken och särskilt tunnelbanesystemet säkerställs. I nuläget är gröna linjen mycket hårt belastad under rusningstrafik och en kapacitetsförbättring kommer att dröja flera år. En eventuell exploatering kräver en konkret plan och samråd med landstinget för hur kollektivtrafiken ska förstärkas.

8. Det finns goda exempel på nya bostadshus som inklusive bottenvåning är fyra våningar höga och smälter bra in i 50-talsmiljöer. I den intilliggande förorten Stureby har hänsyn tagits till befintlig 50-talskaraktär på området vid nybyggnation. Stureby har alltid haft en låg social utsatthet och dessutom förbättrat sitt index mellan mätningarna, medan Bandhagen alltid haft en signifikant social utsatthet över genomsnittet för Stockholm, och dessutom har utsattheten ökat i området över tid. I planeringen av nya bostäder är det troligen lättare att driva igenom okända projekt i ett område som Bandhagen där människor är mer socialt utsatta och inte inflytelserika och engagerade nog för att göra sin röst hörd, jämfört med ett område som Stureby där de boende slår vakt om sin boendemiljö. Bygg 3-4 våningar höga hus eller inte alls!

9. Vi befärar att dessa projekt bara är början på en rad lika brutala inplaceringar av ny bebyggelse om för alltid förstör Bandhagens kulturhistoriskt mycket värdefulla miljö. Sammanfattningsvis präglas tillgängligt material och utredning av en nedlåtande ton i beskrivningen av befintlig struktur i området, svepande formuleringar och subjektiva påståenden om otrygg trafikmiljö och otrygghet i det offentliga rummet som skylls på bristen på bebyggelse. Stora ansträngningar görs i materialet att hitta argument som validerar detaljplaneförslaget.

Vi hoppas att våra synpunkter kommer att beaktas, i annat fall blir det enda sättet att försöka hindra detta okända projekt att överklaga.

Boende 1: Jag tycker att det är fantastiskt med nybygget. Jag gillar idén att skapa en tydligare entré till Bandhagen, men skulle ställa högre krav på själva huset. Det vore kul med ett hus som sticker ut. Typ som det planerade Osthuset i Gubbängen. Sedan ser jag gärna fler bostadsrätter i Bandhagen. Jag ser gärna 50-50 för att skapa den ultimata mångfalden.

Boende 2:

Bandhagen är en väl känd förort till Stockholm som byggdes 1953 och därför behövs inget nytt grönt hus som en port för att visa att man har kommit till Bandhagen. Denna stil av hus passar inte in i ett område från 1950- talet (Projekt Färgfilmen 1).

Boende 3:

Varför är det inga lokaler i bottenplanet? Detta är ju ett blivande stråk och Bandhagen behöver mer verksamheter, liv och rörelse utanför det lilla centrumet. Nu ger ni inget tillbaks till området förutom bostäder. Det här är helt rätt läge för lokaler, t.ex. med café.

Martin Edfelt
planchef

Renoir Danyar
stadsplanerare